

Spis treści

WSTĘP	7
Część I. PODSTAWY MATERIAŁOZNAWSTWA	
1. Budowa materii	11
1.1. Fizykochemiczne podstawy budowy materiałów	11
1.2. Krystaliczna budowa materii	16
Pytania i zadania	24
2. Badanie własności mechanicznych materiałów oraz badania technologiczne	25
2.1. Próba rozciągania i ściskania	25
2.2. Próby zginania i skręcania	29
2.3. Próba udarności	32
2.4. Podstawy badań zmęczeniowych	34
2.5. Próby twardości Brinella, Rockwella i Vickersa	36
2.6. Badania technologiczne	41
2.6.1. Badania skrawalności i ścieralności	41
2.6.2. Badania własności plastycznych	43
2.6.3. Badanie własności odlewniczych	45
2.6.4. Wykrywanie wad materiałowych	46
Pytania i zadania	50
3. Materiały	51
3.1. Podstawy metalurgii	51
3.1.1. Metalurgia stali	51
3.1.2. Metalurgia metali nieżelaznych	57
3.1.3. Metalurgia proszków	62
3.2. Metale i ich stopy	65
3.2.1. Stopy żelazo-węgiel	65
3.2.2. Miedź i stopy miedzi	91
3.2.3. Aluminium i jego stopy	99
3.2.4. Inne materiały metalowe	105
3.2.5. Korozja metali	111
Pytania i zadania	115

3.3. Obróbka cieplna metali	116
3.3.1. Rodzaje obróbki cieplnej	116
3.3.2. Piece do pełnej obróbki cieplnej	122
3.4. Obróbka cieplno-chemiczna	122
Pytania i zadania	125
3.5. Tworzywa sztuczne	126
3.6. Materiały ceramiczne	129
3.7. Kompozyty	133
3.8. Nowoczesne (supertwarde) materiały narzędziowe	141
3.9. Drewno	145
3.10. Szkło i materiały szklane	148
3.11. Guma	151
3.12. Kleje	153
3.13. Farby, lakiery i emalie	154
3.14. Materiały uszczelniające i izolacyjne	155
3.15. Materiały i wyroby spiekane	156
Pytania i zadania	157

Część II. WYTWARZANIE CZĘŚCI MASZYN

4. Pomiary wielkości geometrycznych	159
4.1. Dokładność części maszyn i jakość powierzchni	159
4.2. Tolerancje i pasowania wymiarów liniowych i kątowych	164
4.3. Pomiary geometryczne	169
4.4. Warunki techniczne wykonywania pomiarów	174
4.5. Pomiary za pomocą wzorców długości i kąta	174
4.6. Pomiary wymiarów zewnętrznych, wewnętrznych, pośrednich i mieszanych	177
4.7. Pomiary kątów	183
4.8. Podstawy pomiarów kół zębatach	187
4.9. Pomiary chropowatości powierzchni	190
4.10. Pomiary odchyłek kształtu i położenia	207
4.11. Skomputeryzowane układy pomiarowe	213
4.12. Pomiary na współrzędnościowych maszynach pomiarowych	217
Pytania i zadania	225
5. Techniki wytwarzania	226
5.1. Klasyfikacja technik wytwarzania	226
5.2. Obróbka skrawaniem ręczna i ręczno-maszynowa	228
5.2.1. Ustalanie i mocowanie części obrabianych	243
5.2.2. Geometria ostrzy narzędzi skrawających	246
5.3. Toczenie i wytaczanie	250
5.4. Frezowanie	274
5.5. Struganie i dłutowanie	285
5.6. Wiercenie, rozwieranie i pogłębianie	288
5.7. Przeciąganie i przepychanie	296
5.8. Szlifowanie	299
Pytania i zadania	305
5.9. Obróbka na obrabiarkach sterowanych numerycznie	306
5.9.1. Podstawowe pojęcia i idea sterowania numerycznego	306
5.9.2. Układy sterowania numerycznego	307

5.9.3. Rodzaje obrabiarek sterowanych numerycznie i ich wyposażenie	309
5.9.4. Podstawy programowania obrabiarek sterowanych numerycznie	319
5.9.5. Roboty przemysłowe i manipulatory	324
5.9.6. Wprowadzenie do systemów automatycznego programowania obróbki	327
5.9.7. Elastyczne systemy wytwarzania	329
Pytania i zadania	331
5.10. Obróbki wykańczające	332
5.10.1. Docieranie	332
5.10.2. Gładzenie otworów (honowanie)	334
5.10.3. Dogładzanie oscylacyjne (superfinish)	335
5.10.4. Obróbka strumieniowo-ścierna	336
5.10.5. Wygładzanie w pojemnikach	337
5.10.6. Nagniatanie powierzchni	339
5.10.7. Polerowanie	341
5.10.8. Powłoki ochronne	342
Pytania i zadania	344
5.11. Obróbki erozyjne	345
5.11.1. Obróbka elektroerozyjna iskrowa i impulsowa	345
5.11.2. Obróbka elektrochemiczna	349
5.11.3. Obróbka ultradźwiękowa	351
5.11.4. Obróbka wiązką elektronów	352
5.11.5. Obróbka laserowa	353
5.11.6. Obróbka plazmowa	355
Pytania i zadania	356
5.12. Obróbka plastyczna	357
5.12.1. Podstawy procesu obróbki plastycznej	357
5.12.2. Rodzaje plastycznego kształtowania materiałów metalowych	358
5.12.3. Kucie i urządzenia kuźnicze	366
Pytania i zadania	374
5.13. Odlewnictwo	374
5.13.1. Charakterystyka procesu odlewania	374
5.13.2. Specjalne metody odlewania	377
5.13.3. Wykańczanie odlewów	381
Pytania i zadania	381
5.14. Kształtowanie części metodą metalurgii proszków	381
Pytania i zadania	385
5.15. Spajanie materiałów – spawanie, zgrzewanie, lutowanie	385
Pytania i zadania	394
5.16. Procesy produkcyjne maszyn i urządzeń	394
5.17. Dokumentacja konstrukcyjna i technologiczna	397
5.18. Typowe procesy technologiczne – zasady tworzenia procesów technologicznych	400
Pytania i zadania	407
5.19. Przetwórstwo tworzyw sztucznych	408
Pytania i zadania	413

Część III. MONTAŻ

6. Właściwości produktu	414
7. Organizacja montażu	416
8. Urządzenia montażowe	420
9. Przebieg montażu	424
10. Kontrola i kształtowanie jakości wyrobów	427
Pytania i zadania	429

Część IV. SYSTEMY CAD/CAM/CAE

11. Podstawy wysoko zaawansowanych komputerowych systemów projektowania, wytwarzania i obliczeń inżynierskich	430
Pytania i zadania	440

Część V. NOWE TECHNOLOGIE

12. Obróbka z dużymi prędkościami i posuwami skrawania wspomagana komputerowymi systemami CAM	441
13. Technologie niekonwencjonalne	453
14. Obróbki hybrydowe	457
15. Mikro- i nanotechnologia	459
16. Technologia kosmiczna	465
Pytania i zadania	466

Spis tablic	467
--------------------------	-----

Literatura	469
-------------------------	-----